

N Paritair overlegorgaan WER A
MH/SL/AS
739-2015

Brussel, 15 december 2015

ADVIES

tot

**WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 SEPTEMBER 2002
BETREFFENDE DE OPRICHTING, ORGANISATIE EN WERKING VAN EEN
PARITAIR OVERLEGORGAAN IN DE SECTOR VAN HET
VERZEKERINGSWEZEN, VAN DE KREDIETINSTELLINGEN EN VAN DE
GEREGLEMENTEERDE EFFECTENMARKTEN**

Na bespreking in een werkgroep met de betrokken beroepsorganisaties en na een vergadering met de betrokken leden uit de sectorcommissie nummer 15 - Andere vrije en intellectuele beroepen op 21 oktober 2015 heeft de Hoge Raad op 15 december 2015 onderstaand advies op eigen initiatief uitgebracht.

CONTEXT

In de sectoren van het verzekeringswezen, de kredietinstellingen en de gereguleerde effectenmarkten wordt er bij afwijking op de algemene reglementering inzake handelsagentuurovereenkomsten voorzien dat de onderhandelingen over de commissielonen van de agenten niet individueel worden behandeld maar in de schoot van paritaire overlegorganen. Aldus onderhandelen enkele agenten in de schoot van dit orgaan over de commissies die toepasbaar zijn op alle agenten van het netwerk. De resultaten van die onderhandelingen hebben dus een belangrijke impact en het is dan ook vereist om ze te omkaderen met regels die een voldoende bescherming van alle betrokkenen waarborgen.

De representatieve beroepsorganisaties van de agenten die zetelen in de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO hebben de raad gevraagd deze problematiek te behandelen en bepaalde wijzigingen voor te stellen aan het koninklijk besluit van 20 september 2002 betreffende de oprichting, organisatie en werking van een paritair overlegorgaan in de sector van het verzekeringswezen, van de kredietinstellingen en van de gereguleerde effectenmarkten, hierna aangeduid als “KB 2002”, om de effectieve werking van die organen te verbeteren en een zeker evenwicht tussen de partijen te waarborgen.

STANDPUNTEN

A. Wijzigingen aan het Wetboek van economisch recht

Artikel X.16, § 4 van het Wetboek van economisch recht verleent een bescherming aan de handelsagenten die verkozen zijn in de paritaire overlegorganen. De principaal kan niet unilateraal de handelsagentuurovereenkomst opzeggen die werd afgesloten met een verkozen handelsagent gedurende de volledige duur van diens mandaat. In overeenstemming met de laatste alinea van artikel X.16, § 4 blijft deze bepaling van toepassing tijdens een periode van zes maanden vanaf de beëindiging van het mandaat in het paritair overlegorgaan.

Gezien de zwakke positie van de agent en de druk die de principaal zou kunnen uitoefenen aan het einde van zijn mandaat meent de Hoge Raad dat deze periode van zes maanden te beperkt is en vraagt hij dat deze zou worden opgetrokken tot drie jaar wat overeenstemt met de duurtijd van een mandaat in de paritaire overlegorganen.

B. Wijzigingen aan het KB 2002

Inleiding

De considerans van het koninklijk besluit moet gewijzigd worden zodat deze verwijst naar de correcte reglementering. Er moet dus verwezen worden naar titel 1 van Boek X van het Wetboek van economisch recht en meer bepaald naar artikel X.13 en niet meer naar de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst.

Artikel 4

Art. 4, 2°

In dit punt wordt eveneens verwezen naar de wet van 13 april 1995. Zoals aangegeven voor de inleiding moet deze bepaling gewijzigd worden en verwijzen naar de juiste reglementering, met name artikel X.13 van titel 1 van Boek X van het Wetboek van economisch recht.

Art. 4, 7°

De Hoge Raad pleit voor de schrapping van 7° van artikel 4.

Hij meent immers dat een paritair overlegorgaan niet kan worden samengesteld indien het aantal kandidaten kleiner is dan het aantal te begeven mandaten en hij kan de bepaling voorzien in 7° van artikel 4 die bepaalt dat wanneer er minstens 3 kandidaten zijn het paritair overlegorgaan geldig is samengesteld dan ook niet onderschrijven.

Hij vraagt dat er een systeem zou ingevoerd worden waarbij indien het aantal kandidaten onvoldoende is er een tweede oproep tot kandidaten wordt gelanceerd. Indien dan opnieuw blijkt dat het aantal kandidaten kleiner is dan het aantal te begeven mandaten meent de Raad dat in dat geval geen paritair overlegorgaan kan worden samengesteld. Een nieuwe verkiezingsprocedure kan slechts opgestart worden drie jaar na de eerste oproep tot kandidaten.

Artikel 7

Art. 7, §1

De Hoge Raad meent dat de mogelijkheid zou moeten geboden worden aan de vertegenwoordigers van zowel de agenten als de principaal om zich, op vraag van minstens de helft van de betrokken partij (vertegenwoordigers van de agenten/principaal), te laten bijstaan door experts.

Art. 7, §2

De Hoge Raad stelt voor dat buiten de gedetailleerde agenda de betreffende documenten die het voor de leden van het paritair overlegorgaan mogelijk moeten maken om welbewust beslissingen te nemen toegevoegd moeten worden.

Art. 7, §4

De Hoge Raad vindt dat de beslissingen moeten genomen worden door een reële meerderheid. Dus moet de tweede alinea van paragraaf 3 gewijzigd worden zodat de overeenkomsten goedgekeurd worden door de helft +1 van de vertegenwoordigers.

Het standpunt van de vertegenwoordigers van de agenten van elke taalgroep moet worden weergegeven in de genomen beslissing.

Art. 7, §5

De Hoge Raad stelt voor om aan het einde van de tweede alinea het volgende toe te voegen: “in voorkomend geval in samenwerking met een vertegenwoordiger van de agenten”. Hij meent immers dat met het oog op een grotere objectiviteit van de notulen het wenselijk is dat een vertegenwoordiger van de agenten hieraan kan deelnemen. Dit maakt het ook mogelijk om sneller de notulen goed te keuren die veel werk kunnen vergen indien zij niet worden opgesteld op tegensprekelijke wijze gezien de procedure voorzien in paragraaf 6 van artikel 7.

Verder vraagt de Hoge Raad dat in het koninklijk besluit zou gepreciseerd worden, eventueel door de invoeging van een nieuwe paragraaf na de huidige paragraaf 5, dat de notulen gedetailleerd moeten opgesteld worden en duidelijk de standpunten van de verschillende partijen moeten weergeven.

Artikel 8

In het kader van de hun toevertrouwde taak zouden de agenten moeten beschikken over de contactgegevens van de agenten die zij vertegenwoordigen krachtens artikel 1 en 2 van het KB 2002 om desgevallend en zonder gevoelige bedrijfsinformatie vrij te geven de betrokken agenten te kunnen raadplegen over de wijzigingen die overwogen worden in het kader van het overleg en die praktische gevolgen hebben voor deze agenten. Zij moeten ook algemene en objectieve informatie krijgen over de categorieën van agenten die zij vertegenwoordigen (omvang en aard van de portefeuille).

Artikel 9

Dit artikel voorziet de mogelijkheid om een protocol op te stellen ter verfijning en ter vervollediging van de principes uit het koninklijk besluit. Het gaat in feite over een soort van niet verplicht reglement van inwendige orde. De Hoge Raad meent dat het opleggen van een aantal regels voor de praktische werking van het paritair overlegorgaan zou bijdragen tot een goed evenwicht tussen de rechten van de verschillende partijen.

Hij is dus voorstander van het verplicht invoeren van een reglement van inwendige orde opgesteld door elk paritair overlegorgaan. De modaliteiten inzake de informatie voor alle handelsagenten die voorzien zijn in de alinea's 4 en 5 van artikel 9 moeten eveneens toegepast worden.

BESLUIT

Om de werking van de paritaire overlegorganen te verbeteren vraagt de Hoge Raad dat de in dit advies voorgestelde wijzigingen aangebracht zouden worden in de reglementaire bepalingen in kwestie.
